

syd er de tyske troppene fremdeles på tilbaketog, enda om det er klart at tilbaketrekningen foregår meget langsomt og under meget bitre kamper. De tyske kommunikeene har fortalt at russerne fortsetter sine utbruddsfor- søk fra Leningrad. Fra russisk hold foreligger det ikke noe nytt om kampe- ne på dette avsnittet, men det er klart at de har sin store betydning, enda om ikke russerne lykkes i sitt forsett helt ut. Lenger syd fortsatte de heftige kampene i Tischwin-avsnittet gjennom hele uken, og i en russisk særmelding natt til onsdag blev det meddelt at Tischwin var gjenerobret. De tyske tapene under disse kampene blev på russisk hold anslått til 7000 mann og en mengde verdifullt materiell.

Kampene rundt Moskva har bølget frem og tilbake langs hele den halvsirkel- fronten som er strukket rundt den russiske hovedstaden, men i de siste da- gene er det russerne som har hatt initiativet gjennom sine motangrep i Tu- la-avsnittet og i distriktene østenfor Kalinin. I Tula-avsnittet har rus- serne gjenerobret kontrollen over den direkte veiforbindelsen til Moskva, hvor tyskerne hadde kjørt frem en farlig kile, og i nord utvikler det sig operasjoner som har meget tilfelles med kampene i syd - ved Tula. Etter det bildet vi har kunnet danne oss, greidde tyskerne i sin tid å drive X frem en kile fra Kalinin mot Klin og litt lenger østover. Området nord og syd for Kalinin blev imidlertid på russiske hender, og nå er det russerne som forsøker å skjere over den tyske kilen for om mulig å isolere de tys- ke styrkene i Klin-avsnittet. Russerne er meget forbeholdne i sine kommuni- keer, men det synes som om operasjonene har hatt et visst hell med sig, og at situasjonen, hvis den får utvikle sig videre, kan bli meget kritisk for tyskerne. En må imidlertid vente at også de russiske operasjonene kan bli hemmet av den russiske vinteren som i dette frontavsnittet byr på opp til 45 kuldegrader og sterkt snefall.

Lengst i syd fortsetter som nevnt den russiske fremrykningen langs Det asov- ske hav. De russiske fortroppene er gått forbi Taganrog og har passert over elven som flyter ut i havet omlag 50 km. vest for denne byen. Byen Taganrog er fremdeles på tyske hender, men i følge de siste meldinger isolert fra omverdenen av russiske beleiringsstyrker som har slått tilbake alle tyske forsøk på utbrytning fra byen. En venter nu at det vil komme til et stort slag ved og om Mariupol. Tyskerne kjører her frem store forsterkninger, og vil nok sette alt inn på å stanse den russiske fremrykningen, eventuelt for å stabilisere en vinterfront også på dette frontavsnittet. Den nærmeste u- ken vil kanskje vise om det skal lykkes.

Krigen i Libya.

Etter noen dagers stillstand etter de heftige kamper om Sidi Resegh, er kam- pene i Libya blussert opp igjen på samtlige frontavsnitt, og det er fremde- les engelskmennene som er initiativtagerna. Situasjonen er imidlertid så- vidt uklar at det er umulig å gi noe samlet bilde av fronten, bortsett fra at det meste av området mellom Tobruk og den egyptiske grens er på engelske hender. De tysk-italienske styrkene holder ennå stillinger i Bar- dia- og Sollum-avsnittet, men disse styrkene skal være omringet og utsatt for et stadig press fra de imperiale styrker. Hovedkampene utvikler sig nu over et område som strekker sig rundt Tobruk med kiler nær sagt i alle retninger etter som panserpatroljene orienterer sig frem over ørkensanden for å overraske fienden, men de synes å konsentrere sig syd for Tobruk, og det er mulig at det her kan komme til et nytt, stort tankslag i stil med det som blev utkjempet ved Sidi Resegh, men forhåpentlig med et bedre re- sultat for de engelske styrker. Uken som kommer kan bli en meget betydnings- full uke i Libya.

De har nu lest et nummer av "Frihet", og vi håper De har funnet det interes- sant og lærerikt - så interessant og så lærerikt at De gjerne vil lese det i fremtiden og. Vi skal gjøre vårt for at De skal få anledning til det, men vi greier det ikke uten Deres hjelp. Snakk minst mulig om "Frihet" når De får avisen og når De leverer den videre! Bry Dem aldri om å få greie på hvem som står for utgivelsen, eller hvem som finansierer den, trykker den, ekspederer den ut til leserne..... For De hørt noe, har De aldri hørt det!

"FRIHET".

EN NASJONAL FRONT".

"FRIHET".

Det norske folket forstår nå at kampen mot krig- en og fascismen er kommet inn i en avgjørende fase, og at det nå må kjempes honsynsløst hvis seiren skal vinnes. Hvis der er en ledelse som kan føre en kons- kvant kamplinje, og det bak denne er et enigt folk, så er også forutsøtningene til stede før en heldig avslutning av kampen. Alle spørsmål av underordnet betydning må skyves til side når det gjelder å få folket vårt sveiset sammen i en nasjonal front. Denne front må være bæreren av et nytt fritt og folkestyrt Norge.

I alle aktuelle spørsmål må en ta et klart stand- punkt: Mot krig og fascisme. For fred og folkestyre. Til stadighet må en være på vakt mot våre hjemlig nazisters provokasjoner og angivervirksomhet. Et hvert klarttenkende menneske burde nå være klar over krigens årsaker, og stille seg selv det spørsmål: Hvordan skal en stat bygges opp for å hindre at en ny krig kommer otter den vi nå opplever.

Hvis denne krigen kan bewirke at det enkelte men- neske virkelig setter seg som mål å bringe klarhet i disse spørsmål, så er meget vunnet. Men blir ikke det gjort, da er det liten mulighet for at det kan oppnås en varig fred.

Liksom staten har plikter overfor det enkelte menneske, så har også det enkelte menneske plikter overfor staten. Erkjender en dette, fjernes dermed muligheten for at det kan oppstå motsetninger og der med stridighet innenfor den enkelte stat, samtidig som muligheten for at det skal oppstå noen vesent- lige stridigheter mellom de enkelte stater vil bort- falle.

Vi håper ved hjelp av denne avisen å kunne samle folket, slik at et positivt oppbygningsarbeid kan begynnes på et felles grunnlag når fascismen er knu-

FREDSPROBLEMER.

Lord Kitcheners ord under forrige verdenskrig om at han var sikker på at ententemaktene ville vinne krigen, men at han tvilte på at de ville "vinne fred en", har de allierte under denne krigen tatt seg ad notam. De forenede nasjoners regjeringer er klar

2.
over et kapp ikke bare dreier seg om å knuse an-
gripningsplanene militært og å ødelegge hitleris-
men, men også om å vinne freden, -d.v.s. skape en
"ny verden" verden hvor framtidige kriger er umulige.
Misgaaet etter forrige krig var nettopp at en mang-
let en klar linje, da freden skulle settes i verk.
Feilen lå ikke i grensreguleringene, men i at en
ikke hadde et samlet politisk og særlig et samlet
økonomisk program som kunne skape sunne forhold i samkv-
samheten mellom nasjonene og i hver enkelt stat.
Det er dette som er det sentrale i fredsdrøftelsene
mellom de allierte i dag.

Allerede i det første krigsåret drog de førnede
nasjoner opp prinsipielle linjer for sine fredsmål.
Sitt fremste uttrykk fikk disse synspunkter i At-
lantdeklarasjonen av august 1942, som har fått til-
slutning fra samtlige allierte regjeringer. Grunlaget
for deklarasjonen er Roosevelts programerklæring om
de fire friheter: ytringsfrihet, samvittighetsfrihet,
frihet fra nød og frihet fra frykt, som skal bli alle
mennesker i alle land til del. På samme måte som At-
lantdeklarasjonen garanterer individets personlige
frihet, anerkjenner det også et hvert folks rett til
frihet. De forenede nasjoner har forpliktet seg til
å gi tilbake friheten til alle de nasjoner som er
blitt fratatt den med vold. De ønsker heller ikke
at det blir gjennomført noen territoriell foran-
dring som ikke stemmer overens med de berørte folks
ønske. Nasjonenes selvbestemmelsesrett er derfor
et viktig fredsmål for de allierte.

Isolasjonismens tid er forbi. De enkelte nasjoners
behøver ikke miste sin selvstendighet ved å overlate
løsningen av militære, økonomiske og andre felles
oppgaver til en internasjonal organisasjon. Det har
vært mange planer oppe for den nye verdensorganisa-
sjon. Både fra konservativt hold (Churchills tale
21/5-43) og fra radikalt hold (internasjonalt møte
av akademikere i Stockholm den 1/5-43) mener at den
nye verdens fram av det samarbeid mellom de 28 na-
sjoner som er begynt under krigen. Etter en mest
mulig kortvarig periode bør det stå åpent for alle
nasjoner, seierherrer, nøytrale og besværede. Den
nye verdensorganisasjon må ha en mellomfolkelig
domstol som kan ta seg av internasjonale tvistemål.
Likelødes vil de forente nasjoner kreve å få opp-

-3-
ttet er internasjonal politistyrke inntil den al-
linnelige sikkerhet som Atlantdeklarasjonen lover,
er opprettet.

Det økonomiske program tar også sitt utgangs-
punkt i et par av Roosevelts friheter, frihet for
nød og frihet for frykt, og i Atlantdeklarasjonen
som lover alle stater, store og små, seierherrer
og besværede samme adgang til verdenshandel og rå-
toffer. De allierte regjeringer har erklært at de
også på det økonomiske område ønsker å oppnå det
søst utstrakte samarbeid mellom alle nasjoner for
å sikre alle forbedrede arbeidsvilkår, økonomisk
oppveing og sosial trygghet.

En valutakonferanse i London av eksperter fra
de forskjellige allierte land har bl.a. foreslått
at det bør opprettes en internasjonal clearing-
union og en internasjonal myntforbund. Denne "bancor"-
valuta skulle ikke slippes ut som mynt, men brukes
som myntenhet i internasjonal bokføring. Den svenske
spesialøkonom professor Gunnar Myrdal, nevner som ek-
sempel et internasjonalt organ som i direkte samband
med centralbankene i de enkelte land søker å finne
fram til en rimelig likevekt mellom valutakursene,
en overstatlig kredittorganisasjon og overstatlige
organer som kontrollerer utenrikshandelen og søker
å oppnå overenskomster som river ned handelssporring-
ene.

OVERSIKT OVER NYHETENE DE SISTE LIT DÅGENE.

Stironten: Moskva radio meldte den 6/7 at tyskerne
ved dagry mandag den 5/7 åpnet en kraftig offensiv
understøttet av sterke fly- og tankstyrker i retning-
ene Orul-Kursk-Bjolgored. De hadde imidlertid ikke
hatt noen framgang.

Etter første døgns kamp ble 738 tyske tanks og 200
tyske fly ødelagt. Tyskerne hadde dessuten 10000 falne.

Disse store tap allerede etter 1 døgns kamp ble
forståelig på bakgrunn av en melding som Reuters med-
arbeider i Moskva senere sendte ut. Der ble i denne
opplyst at tyskerne brukte sin gamle velkjente tak-
tikk: Ved hjelp av masseoppbrudd av fly og tanks på
et begrenset avsnitt av fronten å bryte gjennom mot-
standerens linjer, omringe og tilintetgjøre ham. An-
vendelsen av denne taktikk er imidlertid mer enn tvil-
som overfor en motstander som er vel forberedt. Russ-
erne ventet det tyske angrep akkurat der det kom, og

hadde tatt sine forholdsregler. De store mengder tanks som stormet fram om morgenen den 5/7 ble (etter gammel velkjent russisk oppskrift) sluppet gjennom. Det etterfølgende infanteri ble utsatt for ilden av alle våpen, og hadde ingen sjanse til å følge sine tanksavdelinger. Disse siste ble helt isolert og møtt av en fryktelig anti-tankild og russiske tanks - deriblant den berømte T.34. På få timer var slagmarken overstrødd med ibrann- og senderakt skutte tyske tanks og tyske lik. -- Tyskerne fortsatte imidlertid å kaste inn nye styrker i kampen, og oppnådde å vinne litt terreng i Bjelgorodavsnittet, bl.a. 2 landsbyer. Ved russiske motangrep ble de etter kort tid tilbakeerobret. -- I dette avsnitt bølget kampene fram og tilbake, men på tross av stadig større innsats av menn og materiell lyktes det ikke tyskerne å oppnå noen nevneverdig framgang.

Lenger nord ved Orel ble de tyske angrep ennå mer mislykket. Her holdt russerne de følgende dager alle sine stillinger.

Allerede etter en ukas kamp kom de tyske tap opp i 40-45000 falne, 2600 tanks og 1200 fly. Dermed var det ganske klart at den tyske plan var strandet. Denne plan gikk ut på hurtig å knuse det russiske forsvar, og all røde de første dager å oppnå store operative resultater. Et blikk på kartet gjør det klart for enhver at tyskerne hadde til hensikt å forsøke en stor "knipetangbevegelse" med utgangspunkter fra Orel og Bjelgorod, som skulle føre til at sovjetarmeen i Kurskavsnittet ble omringet og tilintetgjort. Dermed ville det farlige frontframspringet ved Kursk være eliminert.

Etter 9 dagers kamp var de tyske tap kommet opp i nærmere 2800 tanks og 1400 fly.

Men så kom den 16/7. Om morgenen meldte Moskva at den tyske offensiv i retningen Orel-Kursk-Bjelgorod var blitt knust og at Den røde arme hadde grepet initiativet. Motoffensiven hadde da pågått i litt over 2 døgn. -- Sovjetarmeen hadde på denne tid brutt gjennom de tyske linjer på bred front (I et avsnitt nord for Orel i en bredde av 40 og en dybde av 60 km.) Den hadde befridd over 100 steder, og besatt et område på 2500 kv.km. 12000 tyskere ble drept, mens 194 tyske tanks og 294 tyske fly var blitt ødelagt. -- 5 tyske og østerrikske divisjoner ble slått på flukt. -- I Bjelgorodavsnittet var minst 73 tyske-

tanks blitt ødelagt og alle angrep slått tilbake.

Den 17/7 ble det meldt at russerne angrep nord, sør og øst for Orel. På et sted sto de bare 15 km. fra den livsviktige jernbane Brjansk-Orel, og 24 km. øst for Orel. I Bjelgorodavsnittet ble fremdeles alle tyske angrep slått tilbake. 129 tyske tanks og 76 fly ble ødelagt. Den 18/7 meldtes at Den røde arme hadde rykket fram mellom 10-12 km. på tross av kraftige tyske motangrep. Frontlinjen vest for Kursk - som den var før den tyske offensiv den 5/7 - var blitt fullstendig gjenopprettet. De tyske tap av menn var fremdeles kolossale, og det nevntes at bare i et slag var 3000 tyskere falt. 168 tyske tanks og 106 tyske fly ble ødelagt.

Den 19/7 rykket russerne fram fra 4 til 6 km. De nærmer seg nå Orel fra 3 kanter, nord, sør og øst. -- I Bjelgorodavsnittet er det bare patruljevirkosomhet.

Det russiske flyvåpen og artilleri utfolder en intens virksomhet. -- Reuters korrespondent i Stockholm telegraferer at den russiske frammarsj ikke kan betegnes som et gjennombrudd, men snarere som en uimotståelig framrykning, - fordi det tyske forsvar med befestningsbatter, bunkers, maskingeværstillinger o.s.v. er anlagt i dybden.

Den 20/7 meldes fra Moskva at den russiske framgang fortsetter. I går blev flere byer nord for Orel tilbakeerobret deriblant Krensok nordøst for Orel, og en by 11km fra jernbanelinjen Brjansk-Orel. Etter 2 års partisanarbeid på østfronten gir Moskva disse opplysningene: 30000 tyskere er tilintetgjort, 3000 militær tog ødelagt, 40 generaler drept og 900 dep oter sprengt i luften.

VESTFRONTEN.

Der har vært gjennomført dag og nattangrep mot Tyskland og besatte områder. De mål som blir bombet er: Industri-anlegg, kommunikasjoner, jernbanestog, flyveplasser o.s.v. -- Den 16/7 rettet lanchester bombefly med operasjonsbasis England et kraftig angrep mot elektrisitetsverk og transformatorer i nord-Italia. Angrepet blev igjennomført dagen etterpå. -- Flyveplassen ved Abberville blev hjemskutt av amerikanske fustninger, samtidig blev jernbane mål i Holland og Belgia kraftig bombet.

ikke undergått noen vesentlig forandring den siste uken, men det er tydelig at det russiske trykket har økt i styrke på alle frontavsnitt, og Hitler har vært nødt til å sette inn stadig større avdelinger av sine "vær-tropper" for å kunne holde seg mot det russiske presset.

fart fører fascismen mot undergangen. Alle politiske og religiøse avskyinger er nå samlet i en front mot meddelet at Leningrad har blitt utsatt for et nytt angrep. Det italienske folk der det bl.a. heter: "Tiden er nå inne for modige menn til å organisere kamper og gripe til våpen. I følge p. en for å jage tyskerne ut av Italia og slå Mussolini og et stykke av hans bande. Republikket er kommet for dannelsen av kamp-grupper. Det italienske folk må nå kjempe, ikke for Tysklands tilbake lands sider eller Mussolini sine redning, men for igjen hver dag, rettelsen av det italienske folkestyre og for civilisasjonens fremgang." Allierte flyvere kastet ned et budskap til det italienske folk fra Roosevelt og Churchill. Her heter det bl.a.: "Det eneste håp Italia har vist det vil forsøtte og leve i er å sette opp krigen er å gjøre opp med fasciststyret. Tiden er nå inne for det italienske folk til å velge hvilken vei de vil gå. (Roosevelt erklarte dagen deretter at budskapet kunne betraktes som et ultimatum).

I Jugoslavia ble nylig en tysk italiensk offensiv knust, og 4 aksedivisjoner slått på flukt. Flere byer ble ødelagt og bl.a. Brorino ble ørbrot. Det ble tatt fanger og krigsmateriell.

I Albania ble italienerne etter hardnakke kamper slått på flukt. 2 landsbyer, fanger og en god del krigsmateriell og forsyninger ble tatt.

I Kairo er partisanerne godt organisert, og står umiddelbart tilgjengelig for allierte overkommando i Kairo. Store områder av landet er befrikket, og står under partisanernes herredømme. Den nasjonale forsvarskomite har fått fullmakt til å innkalle forsvarsklassen der den finner det mulig og nødvendig. I områdene ved Olyas er allerede flere årsklasser mobilisert. Våpen og forsyninger skaffer partisanerne seg ved å beslaglegge tyske- og italiensk transport til land og til sjøs. Slag har drept 300 tyske soldater og 70 italiensk.

I Rumorrådet har det vært regulære kamper mellom tysk polisk og utenlandske arbeidere. Årsaken hertil er at det er kommet en forordning som forbyr de utenlandske arbeidere å forlate fabrikkene under flyalarm.

TIL KAMP FOR NORGES FRIHET.

I lufta har det vært en skilning i livligere. En avdeling amerikanske flyere i de amerikanske "Kitty Hawk" jager skjedt en enkelt dag ned på italienske maskiner uten egne tap. Akseksjonens fly har fortsatt bombing av Malta, men den anrettede skade betegnes som ubetydelig.

I Burma og India er under japans kontroll. Samtidig har de beatt hovedkvarteret i Burma, Rangoon, og hele v. stiller sig spørsmålet om hva som skal skje i Stillehavet. Blant ting som diskuteres er det en ekstremt

Den 17. januar 1941...

Den 18. januar 1941...

Den 19. januar 1941...

